

Sygehus kværner sig til grøn profil

På Slagelse Sygehus forvandles madaffald fremover til grøn energi. I hospitalskøkkenet er to affaldskværne sat op, det skåner både de ansatte og miljøet.

På Slagelse Sygehus skåner to nye affaldskværne personalets helbred, for det er slut med de helt tunge løft af affaldsspande. Affaldskværnene er små, på størrelse med en almindelig opvaskemaskine, men de har haft en stor effekt, siden de blev installeret for en måned siden.

Før kørte køkkenpersonalet dagligt mange 100 kilo tunge spande med køkkenaffald ud til affaldssorteringen i gården.

Et tungt og om vinteren også et koldt arbejde. Hanne Kirsten Hansen er ernæringsassistent og arbejdsmiljørepræsentant

i storkøkkenet. Hun mærker tydeligt forskellen.

– Vores arbejdsstillinger er blevet forbedret, for vi skal ikke længere løfte store grisespande op til de høje affaldscontainere. Nu kan vi bare vippe dem over i kværnen, fordi den er i niveau med spandene, siger hun og tilføjer, at hun i dag har været særligt taknemmelig for det nye initiativ.

– Jeg har lige tømt madvognen fra Næstved Sygehus, som vi også leverer mad til. Det plejede jo at være tungt arbejde, som jeg da godt kunne mærke sidst på dagen.

BioTran-systemet kort:

Bio-master-systemet kværner affaldet til to millimeter stykker, inden det blandes med en smule vand og sendes ned i en lukket opbevaringstank i kælderen. Når tanken er fuld, sørger BioTrans Nordic for, at en slamsuger henter det og kører madaffaldet til et biogasanlæg.

Hertil kommer, at det lukkede system betyder færre tømninger. På den måde reduceres CO₂-udledningen fra transporten til 5,7 procent i Slagelse Sygehus' tilfælde.

Lugtfrit arbejdsmiljø gør godt

En ligeså håndgribelig konsekvens er, at hospitalskøkkenet er gået fra 156 affaldstømninger og ti tømninger af fedtudskilleren årligt til ti årlige besøg af en slamsuger, der snupper alt affaldet fra de to lukkede opbevaringstanke i kælderen.

– Også har vi ikke længere grisespandene, som står og lugter. Før kunne de godt stå en hel formiddag, før vi havde tid til at køre spandene ud, siger Hanne Kirsten Hansen.

Tilbagebetalingstiden på de to kværne og opbevaringstanken i kælderen er otte år. Region Sjælland overvejer nu, om Holbæk Sygehus også skal have sig en biomaster-kværn i storkøkkenet.

Affaldskværne er ikke som sådan nyt på markedet, men efter store problemer med driftsstop, har der været en begrundet frygt for maskinerne i de danske storkøkkener.

– Vi har blandt andet været i København på et stort hotel for at vise med video, hvordan ansatte selv kan løse langt de fleste driftsstop. For de ville have syn for sagen efter mange dårlige erfaringer med andre systemer, men 90 procent af driftsstoppe kan personalet selv klare lynhurtigt, siger Søren Pihl, der er konsulent i den nyetablerede nordiske afdeling af firmaet BioTrans.

Økologien fortsætter sin vækst

På trods af finanskrisen er kurven for den økologiske omsætning fortsat stigende. I 2012 voksede salget med cirka tre procent, vurderer Økologisk Landsforening på baggrund af tilbagemeldinger fra dagligvarehandlen. Den økologiske omsætning er dermed vokset med 21 procent igennem krisen.

– Danskerne er under finanskrisen blevet bevidste om, hvad de får for pengene. Og Ø-mærket har bidt sig fast som en garanti for rene fødevarer, dyrevelfærd og miljøvenlig produktion. Samtidig vil stadig flere danskere gerne vide, hvor fødevarerne kommer fra, og hvad de indeholder, og det er lettere at gennemskue, når der er tale om økologiske varer, siger markedschef i Økologisk Landsforening, Henrik Hindborg.

Som opvejning for et lille fald i salget af de traditionelt mest populære øko-produkter som mælk, kartofler og gulerødder i det seneste år er blandt andet kød, mel og morgenmadsprodukter samtidig gået frem, forklarer han.

Økologien vokser i discount

Henrik Hindborg påpeger, er det en stærk forbrugertendens i øjeblikket, at flere og flere danskere gør deres økologiske indkøb i discountbutikker. Ifølge Økologisk Landsforenings analyser, er discountbutikkerne hastigt på vej mod en markedsandel på 40 procent af dagligvarehandlens samlede omsætning af økologiske fødevarer.

Og den udvikling genkender man hos Dansk Supermarked, hvor især discountbutikken Netto havde et stigende øko-salg i 2012.

– Vi oplever en lille vækst i salget af økologi på tværs af alle butikkerne i 2012. Men mest markant var væksten i Netto, hvor salget af økologi steg med otte procent, siger pressechef hos Dansk Supermarked, Mads Hvitved Grand.

Øko-salget hos Netto steg i samtlige 12 måneder i 2012 målt i forhold til samme måneder året før, og derfor forventer kæden også at holde væksten i 2013, forklarer Mads Hvitved Grand.